

Obec Drienovec

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Drienovec
2018-2022**

ÚVOD

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Drienovec je strategický rozvojový dokument, v ktorom je formulovaná vízia obce, vymedzené ciele a projektové zámery.

Cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Drienovec je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Drienovec.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej PHSR) je jedným zo základných a klíčových dokumentov pre riadenie samosprávy a vychádza zo Zákona č.539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. PHSR je strednodobým rozvojovým dokumentom spracovaným na obdobie 4 rokov s výhľadom do roku 2022, pričom reflektuje programové obdobie 2018-2022. Predstavuje naplnenie princípu programovania definovaného pre regionálnu politiku Európskej únie, ktorého zmyslom je podpora integrovaného, viacročného plánovania rozvoja regiónov, miest a obcí formou koncepčných strategických dokumentov. PHSR poskytuje komplexnú analýzu aktuálneho stavu územia v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti. Definuje strategické ciele a opatrenia v súlade s cieľmi Národnej stratégie regionálneho rozvoja. Účelom PHSR obce Drienovec je zabezpečenie kontinuálneho rozvoja, ktorého napĺňanie bude monitorované, hodnotené a v prípade potreby aktualizované. Zapojenie verejnosti do procesu prípravy a následne aj hodnotenia o aktualizácii zabezpečí, že PHSR bude živým dokumentom, s predpokladom širokej miestnej podpory pri napĺňaní spoločne definovaných cielov na zabezpečenie vyváženého trvalo udržateľného rozvoja obce. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je nevyhnutným formálnym dokumentom, ktorý slúži ako podklad pre žiadosti a čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ, a iných zdrojov na základe spracovaných projektov.

Stratégie rozvoja obce Drienovec

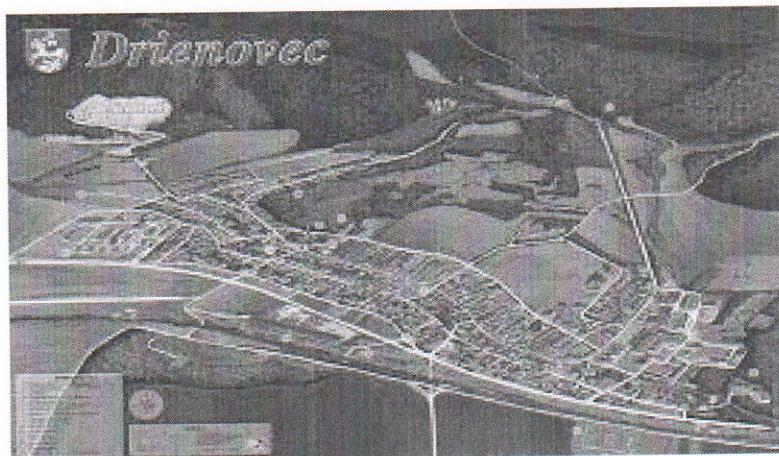
Rozvoj obce je podmienený využitím existujúcich vnútorných zdrojov, ich účinného prerozdelenia na rozvoj hospodárskej, sociálnej a kultúrnej základne obce, vzniku nových pracovných príležitostí, rastu príjmov a následne aj zlepšenie kvality života obyvateľstva. Komplexný rozvoj obce, podľa uvedenej stratégie súvisí s úrovňou obyvateľstva, ich schopnosťou spolupracovať, t.j. systémovo rozvíjať ľudské zdroje, kultúrne a historické dedičstvo a využívať danosti prírody. Rozvíjaním prvotných zdrojov podporených rozvojom infraštruktúry sa rozvíja aj hospodárstvo ako výsledok, ktorý späť vplyva na rozvoj prvotných zdrojov a infraštruktúry.

1. ANALITICKÁ ČASŤ

Analýza vymedzuje územie obce, história, fyzicko-geografický a socio-ekonomický potenciál, v rámci neho sociálna a technická infraštruktúra, analýzy v oblasti kultúrneho dedičstva, tradícií, tretieho sektora, samosprávy a jej partnerstiev.

1.1 Situačná analýza

<i>Názov obce:</i>	Drienovec
<i>Okres:</i>	Košice – okolie
<i>Vyšší územný celok:</i>	Košický samosprávny kraj
<i>Meno starostu:</i>	Ing. Tibor Kočiš
<i>Poštová adresa OcÚ:</i>	Obecný úrad Drienovec 368, 044 01
<i>Telefón:</i>	055/4602202, 055/460
<i>Fax:</i>	4899356
<i>E-mail:</i>	obecdrienovec@kid.sk
<i>Počet obyvateľov:</i>	2297
<i>Rozloha:</i>	2807 ha
<i>Nadmorská výška:</i>	188 m n.m.

História obce

Názov obce Drienovec je odvodený z názvu lesnej plodiny drienka (som-Somodi), hojne sa vyskytujúcej v katastri obce. Podľa legendy, ktorá sa dodnes zachovala, kráľ Béla IV. V roku 1241 po prehre bitke s Tatámi pri puste Mohi prechádzal naším územím so svojím vojskom. Vojnou vysilené vojsko odpočívalo v chotári obce a občerstvilo sa drienkami a tak pokračovali v ceste domov. Tento rok obecná kronika uvádzajúca ako rok prvej písomnej zmienky.

Prvá zachovalá písomná správa pochádza z roku 1255 pri opise hraníc majetku kláštora, kde sa uvádzajú, že hranice kláštora vedú k vrchu „Sumugy“. Je pravdepodobné, že názov vrchu Sumugy už súvisí s názvom zeme, na ktorej sa v prvej polovici XIV. storočia spomína hrad a dedina Sumugy, čiže dnešný Drienovec. Prví obyvatelia obce obývali územie severozápadne od dnešných kúpeľov zvané „Vízió“. V listine z roku 1345 sa pri opise hraníc mesta Moldavy pripomína už dedina Sumugy, ako slobodná kráľovská dedina, kde sa vyberá mýtne. Toto mýtne sa vyberalo na ceste z Turne n/B cez Drienovec do Košíc. Kráľ Ľudovít v roku 1349 dedinu Sumugy, ako súčasť Abovskej stolice, dáva do rúk šľachte, synom a dcérám Ota z Tellesprunu. V tomto období už bol v dedine kostol a dva mlyny. V roku 1387 kráľ Žigmund daruje kráľovský majetok Sumugy Jánovi z Kapolya. Po smrti kráľa Žigmunda dva roky kraľuje jeho zat' Albert. Po jeho smrti sa na trón dostáva poľský kráľ Ladislav. Na ochranu svojich práv dcéra kráľa Žigmunda a vdova po kráľovi Albertovi privolá na pomoc husitu z Brandýsa. V roku 1446 Jiskra obsadí aj Drienovec, v roku 1449 porazí vojsko Tomáša Székelyho, ktorý v boji zomiera. Kráľ Zápoľský vo svojej listine z roku 1510 spomína Sumugy ako svoje mesto. Po víťazstve Turkov v roku

1526 pri Moháči sa začína plienenie aj nášho územia. Turecký paša Hasán s vojskom v roku 1696 zničil dedinu Drienovec. Mladých obyvateľov odviedol do zajatia. Ostatní, aby zabránili ďalšiemu plieneniu začínajú stavať pozemné hrady – násypy (földvár). Od roku 1626 sa obec často spomína ako poľnohospodárske mesto. 1. mája 1691 obec vyhorela. Zostalo len 11 obytných domov. Zničený kostol bol znova vystavaný v roku 1780. Dátum tejto smutnej udalosti 1. máj obyvatelia obce dodnes každoročne pripomínajú svätoomšou. V roku 1710 veľká časť obyvateľstva zomiera na mor. V roku 1777 Mária Terézia celé územie obce daruje Rožňavskému biskupstvu. Od roku 1892 má obec svoju železničnú stanicu, ktorá slúži nielen na prepravu cestujúcich, ale aj tovaru. V blízkosti sa nachádza sklad pre vyťažené drevo, ktoré bolo v rokoch 1920 - 1930 dopravené z planiny Miglinc po úzkokol'ajnej železnici. Uhol'né bane boli v prevádzke od roku 1884 do roku 1896, kedy pre nezrelosť uhlia jej ťažba bola pozastavená. Činnosť kameňolomu bola obnovená po II. Svetovej vojne 1. októbra 1946. Koncom 19. storočia obec je sídlom poštového a matričného úradu, a od roku 1944 pôsobí v obci notár. Na severe od obce sa nachádzajú Drienovecké kúpele. Na západ od kúpeľov sa nachádza Drienovecká jaskyňa, medzi miestnym obyvateľstvom známa pod menom „Pitykó“. V roku 1949 sa zakladá v našej obci JRD. V roku 1972 dohodli na spoločnom hospodárení vytvorení zlúčeného JRD zástupcovia šiestych JRD z Budulova, Pédera, Mokraniec, Debrade, Drienovca a Janík. V 60tych rokoch sa v obci rozširuje aj obchodná sieť. V roku 1965 sa začína a v roku 1966 je už dokončená výstavba vodovodu. Po nej nasleduje úprava obecných ciest a chodníkov, reguluje sa tok potoka. Začína sa výstavba nového kultúrneho domu, ktorý sa slávnostne odovzdáva do užívania v roku 1970. Obec je od roku 1992 plynofikovaná. Klasicistický kostol sv. Martina – biskupa bol postavený v roku 1775-1780. V spisoch Spišskej Kapituly v roku 1595 sa spomína, že na mieste terajšieho kostola stála kaplnka zasvätená Najsvätejšiemu Telu Krista Pána. Počas II. Svetovej vojny bol veľmi poškodený, potom obnovený, ale bez pôvodnej veže. Obnova veže sa uskutočnila v roku 1983, obnova interiéru v roku 1986. Na severe od kostola sa nachádza starý cintorín, v súčasnosti už nevyužívaný. Na východe od neho bol miestnym farárom Ľudovítom Tarsovitsom 25. marca 1914 otvorený a vysvätený nový, doteraz používaný obecný cintorín. Klasicistický kaštieľ bol postavený v roku 1780 pod vedením rožňavského staviteľa Mayera, v roku 1838 rozšírený o kaplnku rožňavským biskupom Jánom Scitovským. V severnej časti budovy je kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, pôvodne zdobená peknými nástennými maľbami, ktorá však počas pôsobenia poľnohospodárskeho odborného učilišťa až do roku 1989, bola prerobená na telocvičnu, následkom čoho boli nástenné maľby znehodnotené a zničené. V parku sa nachádza silná vyvieračka, ktorá od roku 1963 slúži ako zdroj pitnej vody pre Košice. Po reštitúcii biskupstvo opäť dostalo kaštieľ do svojho vlastníctva a v súčasnom období ho obývajú Mariánske sestry, ktoré kaštieľ pomaly obnovujú.

Občianska vybavenosť

Školstvo

V obci Drienovec sa nachádza Materská škola a Základná škola.

Kultúra

Obec má Kultúrny dom, ktorý má sálou s kapacitou cca 120 miest. V obci funguje Tvorivý dom na vidieku. V obci sa nachádza aj rímskokatolícky kostol s farou.

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Zdravotníctvu starostlivosť zabezpečuje Obvodné zdravotné stredisko Poliklinika v Moldave nad Bodvou.

Obchodné zariadenia

V obci sa nachádzajú obchody s rozličným tovarom: Coop Jednota, Fresh, Alica Szabooová-Fecsuvá rozličný tovar, Milk Agro, Michaela Lukáčová-Milanko-Luča, Karol Vološin, Marta Čemerová, Ľudovít Čemer-Karolinka.

Občianska vybavenosť

Hlavná dopravná tepna, ktorá viedie cez obec je štátnej cesta I. triedy 1/68, ktorá je hlavným tăhom východ-západ. Všeobecne po dopravnej stránke je obec na súčasné pomery dobre zabezpečená cestnou dopravou. Chodí tu pravidelná autobusová doprava.

V obci Drienovec je vybudovaný verejný vodovod. Vodovod je v správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti Košice. Voda z vodovodu je kvalitná na pitné účely.

V obci je vybudovaná kanalizácia, ktorú ešte jedna časť čaká na dokončenie a napojenie na ČOV.

Po celej obci je vybudované plynové potrubie.

Ekonomika

V obci pôsobia podniky ako Raciostyl Drienovec, PD Drienovec, Lom Drienovec a Patria s.r.o.

1.2 SWOT analýza

Silné stránky

- dostatok zdrojov podzemnej vody vysokej kvality
- dostatočné zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou z vlastného vodovodu
- vybudovaná telekomunikačná infraštruktúra
- vybudovaná internetová sieť
- zabezpečené zásobovanie obyvateľov obce plynom
- dostačne vybudovaná elektrická sieť v obci
- doplnenie a vylepšenie sietovej infraštruktúry (opto káble)
- rozšírenie prístupu k internetom
- dobré podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu
- zachovalé ľudové tradície, ľudová architektúra a bohaté tradície
- zavedená separácia odpadov
- zvýšení úrovne separovaného zberu a zhodnocovanie odpadov
- nie sú prítomné väčšie zdroje znečistenia ovzdušia

Slabé stránky

- pretrvávajúci pokles finančných prostriedkov na sociálnu sféru a zdravotníctvo
- starnutie obyvateľstva, rast skupín s negatívnymi vplyvmi na vývoj v regióne
- nedostatok kapitálu na rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky
- nárast množstva produkovaného komunálneho odpadu
- vyhadzovanie odpadu turistami popri ceste
- nízky podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie
- zhoršenie kvality ovzdušia výfukovými plynnimi
- zhoršenie kvality povrchových tokov
- vysoká úroveň dlhodobej nezamestnanosti
- nízka úroveň mobility za prácou a informačného zázemia pracovnej mobility

- nedostatok pracovných miest v regióne
- nedostatočná vzdelanosť a úroveň obyvateľov
- slabé podnikateľské prostredie
- nedostatočný záujem občanov o kultúrne diania v obci
- odliv kvalifikovaných sôl z regiónu

Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Všeobecná východiská

- nedostatočná ponuka služieb cestovného ruchu, nedostatočný marketing a propagácia územia
- nedostatok vybudovanej infraštruktúry pre trávenie voľného času
- nedostatočná informatizačná a komunikačná úroveň vo verejnej správe
- nárast množstva produkovaného odpadu

Hlavné faktory rozvoja:

- zlepšenie kvality životného prostredia
- dobudovanie občianskej vybavenosti
- rozšírenie špektra poskytovaných služieb

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

2.1 Vízia

Obec Drienovec, ktorá sa prioritne zameriava na maximálne uspokojenie potrieb svojich obyvateľov, využívajúca výhodnú geografickú polohu, umožňujúcu rozvoj podnikania a cestovného ruchu a hospodársky rast za podmienok trvalo-udržateľného rozvoja. Obec s kvalitnou infraštruktúrou ponúkajúcou komunikačné, informačné a verejné služby na najvyššej úrovni, využívajúce úzku spoluprácu verejného, neziskového i podnikateľského sektoru, občanov obce.

2.2. Ciele

Zlepšenie kvality života obyvateľov obce Drienovec vytváraním podmienok pre ekonomický a sociálny rozvoj územia v súlade s ochranou prírody a krajiny.

- dobudovať a skvalitniť infraštruktúru obce
- rozvíjať ekonomické činnosti
- podporiť rozvoj ľudského potenciálu, sociálneho, kultúrneho a spoločenského života
- zlepšiť kvalitu životného prostredia, a zabezpečiť udržateľnosť a efektivitu využívania prírodných zdrojov

3. IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

3.1. Zabezpečenie realizácie

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce. Zastupiteľstvo obce je najvyšší orgán na čele so starostom, má politickú a riadiacu zodpovednosť za plnenie celého programu a rozvoja obce.

Obecné zastupiteľstvo prijíma rozhodenia o postupe realizácie programu, ustanovuje riadiacu osobu, ktorá bude poverená riadením procesu, schvaľuje návrhy a projekty rozvoja, dojednáva partnerské vzťahy, hodnotí, schvaľuje výsledky, výstupu programu a zabezpečuje jeho realizáciu a rozhoduje o zmenách.

Zastupiteľstvo spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce. Realizácia programu je vykonávaná na základe projektov.

Úlohou implementačného programu je zaviesť dané opatrenia do praxe a ďalej vykonať potrebné opatrenia, aby sa pokračovalo v práci navrhnutým smerom, alebo priamo zrealizovať opatrenia do jeho úspešného naplnenia cieľov, a dosiahnutia programového výsledku stavu. Je potrebné zabezpečiť inštitucionálne zabezpečenie implementácie konkretizovaných zámerov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce. Inštitucionálne hľadisko poskytne informáciu o tom, kto bude realizovať naplnenie vytýčených cieľov a kto ponesie zodpovednosť za ich dosiahnutie a splnenie. Zodpovednosť je konkretizovaná v rámci každého jedného plánovaného projektu v obci.

ZÁVER

PHSR obce Drienovec je strategický dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, rozvojové a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. Určuje potreby a úlohy v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v kultúre a v ďalších oblastiach strategického významu.

Návrh tohto dokumentu, túto strategickú víziu rozvíja a dopĺňa o nové smerovanie obce. Stratégia PHSR je otvorený dokument, ktorý bude priebežne doplňovaný a aktualizovaný tak, ako si to situácia bude vyžadovať. Najmä v súvislosti s vývojom hospodárskej a sociálnej situácie a ďalším priebehom reforiem na Slovensku. Tento zámer rozvoja by mal slúžiť všetkým potenciálnym žiadateľom o finančnú pomoc z fondov EÚ, ako podklad dokumentujúci súlad medzi žiadateľom, plánovaným rozvojom obce.

PHSR schválené obecným zastupiteľstvom obce
Uznesením č. 39/2018 dňa 14. 11. 2018

Starosta obce - ky. Tibor Kočík

